

Velja po pošti:

za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta » 13.—
za četrt » 6:50
za en mesec » 2:20
za Nemčijo ololetno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

za celo leto naprej . K 22:40
za pol leta » 11:20
za četrt » 5:60
za en mesec » 1:90
za pošiljanje na dom 20 v, na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna poltivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat » 13 v
za trikrat » 10 v
za več ko trikrat » 9 v

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniški nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnine, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Slovani na površju.

PO NAŠEM SHODU.

Ljubljana, 19. okt.

Avstrijska javnost, ne samo slovan-
ska, marveč tudi nemška, stoji popolnoma
pod utisom ustanovnega shoda Vseslo-
venske Ljudske Stranke in to kljub Fer-
rerju, kljub nemškonacionalnim otročari-
jam na dunajskem ringu in kljub balonom,
ki zdaj vzbujajo med Dunajčani večje za-
ninanje kakor članki »Edinosti« in njeno
navduševanje za Italijanom sorodnega
Španca, uprizaritelja barcelonskih pobo-
jev, umorov in požigov, Ferrerja. O njem
objavlja »nadstrankarska« »Edinost« član-
ek za članom in vsak se seveda odli-
kuje po otrobstresanju, za kar ima »E-
dinost« predpravo, katere ji noben sloven-
ski časnik ne zavidava. Nedeljska ustanov-
novec Vseslovenske Ljudske Stranke pa
»Edinost« prezira in ne poroča o njej. Pač
je pa objavil o ustanovitvi V. L. S. naš
ljubljanjski ljubček »Slovenski Narod« v
obliki zelo obširnega članka podrobno po-
ročilo, ki je popolnoma resnično, v kolikor
ni zlagano. Tretji pereček v tej detelji
je celjski »Dnevnik«, ki objavlja med šta-
jerskimi novicami o ustanovitvi V. L. S.
nekaj nerodnih vstic, v katerih on, ki ga
seveda na shodu ni bilo, ugiba, koliko za-
upnikov se je udeležilo ustanovnega shoda
V. L. S. Pove pa »Narodni Dnevnik«
zanimivo novost, da so naši liberalci skre-
gani med seboj. Ker stopicajo liberalci
radi za nami, ker so se tekom let navzeli
celo združne ideje, zato hočejo imeti tudi
vseslovensko liberalno stranko. »Sloven-
ski Narod« je že pisal, da bo vseslovenski
napredni shod mesca decembra. »Dnev-
nik« je krenil »Narod«, češ, to je za zdaj
le kombinacija, pač pa se pričnejo te dni
med posameznimi naprednimi strankami
resni dogovori glede prireditve shoda, ki
se utegne vršiti meseca novembra ali de-
cembra. Ta prepis sicer ni hud, a kaže, da
bi radi Celjani prevzeli vodstvo sloven-
skih liberalcev. Kruljavec bi rad slepca
nosil.

Zelo obširno poročajo o ustanovnem
shodu Vseslovenske Ljudske Stranke če-
ški, hrvaški in nemški listi. »Agrar-
Tagblatt«, »Union«, »N. Fr. Pr.«, »Grazer
Volksblatt«, »Reichspost«, »Tagespost«
itd., itd. objavljajo zelo natančna poročila
o ustanovitvi V. L. S. in vsebino prav vsa-
kega govora. Naša stara znanka »Tages-

post« je objavila natančno poročilo o sho-
du včeraj, danes objavlja še članek na pr-
vem mestu, v katerem se peča ž njim.
Shod ji ni všeč. Verujemo. Saj Nemcem
ne more dopasti, da jim žilavi Slovenci ne
dopuščamo gradnje vsenemškega mostu
do slovenskega jadranskega morja. Iz
članka odseva staro, strupeno sovraštvo
do Slovencev in zlasti do dr. Kreka, za-
radi sledečega njegovega stavka: »V naši
zemlji, na naših tleh je še vedno prostora
dovolj za grobove za naše sovražnike.«
Potem padajo psovke na našo duhovščino,
ki jo psuje »Tagespost« »meist unge-
bildete Pfarrer«. Hrvatoma in Radiču za-
bavlja, da goje kult sovraštva proti pravi
kulturi, menda misli »Tagespost« nemško
kulturo, ki je taka, da se smatra Nemca
edino za gospoda, Slovana pa za nemške-
ga roba. In ubogi Nemci kličejo proti Slo-
vanom in dr. Kreku, ki ne zahtevajo dru-
gega, kakor enakopravnost Slovanom,
vlado na pomoč! Iz dejstva, da so nem-
ški listi o ustanovitvi V. L. S. objavili tako
obširna poročila kakor skoro o nobenem
političnem dogodku v zadnjem vendar
tako burnem času, se jasno vidi, da Slo-
vence upoštevajo in se jih boje.

Objestni so res Nemci. Čehi zahteva-
jo, naj dobe tudi Čehi državna uradniška
mesta. In Nemci so hudi, ker po nemških
načelih enakopravnosti naj bi bili državni
uradniki le Nemci, Slovani k večjemu
uradni sluge in pa za to, da plačujejo dav-
ke in vzdržujejo ž njimi nemške uradnike
po slovanskih avstrijskih pokrajinah.
Nemci bi radi, naj bi zoper nas vlada ra-
šila škorpione, a ko divja furor teutonice
proti Slovanom, se še čudijo, da se upajo
slovanski poslanci upirati sedanji Slova-
nom sovražni vladi v dunajski postavo-
dajalni zbornici in groze, da če se Slovani
ne udajo nemškemu nasilstvu, se bo vla-
dalo proti Slovanom z absolutizmom, ka-
kor grozi Bienenrothova vlada v »N. Fr.
Presse«.

Bienenroth je zaslišal včeraj cesar v
avdienci, ki je trajala nad eno uro. Syl-
vester izjavlja, da sicer Nemci niso popol-
noma zadovoljni, a da ga skupno s Slo-
vani ne bodo strmoglavili. Češki voditelji
sklepajo iz konferenc z Začkom, da Bie-
nerth predloži v sankcijo po deželni zbor-
nih sklenjene protislovenske postavbe o
enojezičnosti znanih nemških dežel. Češke
stranke o taktiki še niso sklepale. Določi
jo »Slovanska Unija«. Češko časopisje
sodi, da bo državni zbor razpuščen in da
razpiše nove volitve vlada, ki bo vladala
s § 14.

Mi se ne ustrašimo vlade § 14, še

manj pa novih volitev. Trdnejša kakor
kdaj nastopi V. L. S. v volivni boj! Naš
nedeljski ustanovni shod odmeva po vsej
Avstriji in Nemcem ter vladi le želimo, da
bi ga dobro umeli. 17. t. m. smo Slovenci
rekli svojim sovragom: Do tu in ne dalje!
in Nemci naj bi v lastnem interesu tega ne
tolmačili narobe. Se je čas, da se izpame-
tujejo. Danes, ko stojimo Slovenci tu ka-
kor železen zid in za nami Čehi ter Hrvati,
je absolutizem neumen strah, za katerega
imajo Slovani le prezirljiv smeh in globo-
ko pomilovanje s tistimi, ki hočejo z njim
sami sebi grob izkopati!

Torej le vun — ali s § 14 ali z absolu-
tizmom ali z novimi volitvami! Vseslo-
venska Ljudska Stranka vas čaka!

AVSTRIJSKI PRESTOLONASLEDNIK
V BEROLINU.

Berolin, 19. oktobra. Nemški ce-
sar je povabil k dvornemu lovu, kot zna-
no, tudi avstrijskega prestolonaslednika,
nadvojvodo Franca Ferdinanda in njego-
vo soprogo vojvodinjo Hohenberg. Lov
se bo vršil, ki je sedaj stalno določeno,
12. in 13. novembra.

ŠPANSKI POSLANIK NA VATIKANU O
USMRTITVI FERRERJA.

Rim, 19. oktobra. Španski poslanik
na Vatikanu Don Emilio de Ojeda y Pepi-
nan je izjavil dopisniku lista »Corriere
d'Italia« sledeče: Po nekem meni posla-
nem poročilu ministrskega predsednika
Maura je bilo nemogoče, predložiti kra-
lju prošnjo za pomiloščenje Ferrerja. Ve-
rujte mi, da se sodi o postopanju vlade on-
kraj Pirenej drugače kot v Italiji. Hipni
čustveni izbruhi v inozemstvu zaradi
usmrtitve Ferrerja so v Španiji popolno-
ma nepojmljivi. Ne morem razumeti, ka-
ko more kulturni narod, kot je italijanski,
nastopiti v taki burni in nasilni obliki proti
ustavni vladi in kralju, ki nista za to de-
janje odgovorna. Izredni koraki so po za-
dnjih dogodkih umljivi in prepričan sem,
da bo javnost v Španski drugače sodila.
— Španski poslanik je izjavil, da se je na
Španskem usmrtitev Ferrerja že dolgo
smatrala kot logično posledico dogodkov
v Barceloni. Poslanik je pohvalil italijan-
sko vlado, ki je energično zadušila ne-
mire zaradi Ferrerja v raznih mestih.

STRELIVO ZA GRŠKO VOJSKO.

Atene, 19. oktobra. Vlada se je
odločila, da naroči 50.000 šrapnelov, v
vrednosti dva milijona frankov, pri nem-
ški tvrdki Erhardt ob Renu. Za naročilo
se je potegovala tudi avstrijska tvrdka
Bratje Böhler in Comp.

Dnevne novice.

+ Ožja volitev na Krasu, ki se je vr-
šila v nedeljo, dne 17. t. m., med kandida-
toma S. L. S. dr. Stepančičem in Zlob-
cem, je imela sledeči izid: Dr. Stepančič
je dobil 424 glasov, Zlobec pa 263. Izvo-
ljen je torej Stepančič. Udeležba je
bila zelo slaba. Liberalci so večinoma do-
ma ostali. S. L. S. ima sedaj devet izvo-
ljenih poslancev.

+ Votli deklamator liberalne stranke
dr. Triller je za »Narod« napisal članek,
ki naj bi liberalce potolažil po strašnem
porazu, ki so ga doživeli v kranjski de-
želni zbornici. Dr. Triller toži, da je poraz
liberalcev izviral le iz tega, »ker so bili
prepošteni in prelojalni«. Kdo se ne sme-
je? Metalcji šinkbom sami sebe obtožu-
jejo, da so bili prelojalni! Liberalci so ob-
struirali v zbornici in v odsekih kmetom
pravične zakone, zdaj, ko so pogoreli s
svojo obstrukcijo, pa se dr. Triller baha,
da so liberalci te zakone zboljšali. Dr.
Triller je pozabil, da je »Narod« pisal
pred par dnevi, da so liberalci zmagali s
tem, da so v te zakone spravili nalašč ta-
ke določbe, da ne bodo sankcionirani. Dr.
Triller se pa hvali, da so liberalci popra-
vili te zakone tako, da so šele dobri po-
stali. »Narod« je slavil liberalno zahrbno
perfidnost, s katero so baje te zakone po-
kvarili, dr. Triller pa v »Narodu« slavi
liberalno »lojalnost, nesebičnost in posle-
nost«, s katero so pri teh zakonih sode-
vali! Dr. Triller naj bi se šel vendar k
Turku politike učiti, da ne bi svoje stranke
blamiral s takimi trditvami. — Sino se
pritožuje dr. Triller zaradi verifikacijske
debatte. A kdo je kriv, da je prišel nad li-
beralce maščevalni bič verifikacijske de-
bate? S. L. S. je hotela verifikacijo manda-
tov odložiti, ker ji je bilo samo za stvar-
no delo, a liberalci so trdnovratno zahte-
vali, da mora biti verifikacija prva točka
dnevnega reda. Liberalci so mislili, da se
bo ob verifikaciji deželni zbor razbil in da
potem ne pride več do sklepanja o zak-
nih, ki tako strašno bole liberalno stran-
ko. A z žensalno parlamentarno potezo
je dr. Šusteršič ta liberalni atentat pre-
prečil. Kakor obtoženci so stali liberalci
cel dan pred sodbo deželnega zbora, a ni-
so dosegli niti verifikacije svojih manda-
tov niti niso preprečili delovanja dežel-
nega zbora, pač pa je S. L. S. zmagovito
zastopala svoje pravno stališče glede vo-
litve v mestnih občinah. To so liberalci
sami zahtevali, zdaj pa tarnajo. Strašno
smešno je, če dr. Triller slavi sebe kot
iskrenega prijatelja in zagovornika

LISTEK.

Ljudski oder.

17. oktobra je »Ljudski oder« na
čast ustanovitve Vseslovenske Ljudske
Stranke na odru deželnega gledališča upri-
zoril izvirno Medvedovo narodno igro
»Črnošolec«.

O igri sami ne moremo reči, da bi se
bila posrečila. Kar je dramatiško, je edi-
nole Črnošolec, zapeljiva graščakinja in
smrt Rozalke, ki bi se pa lahko tudi na-
turnejšim potom izvršila. Vse drugo ni ne
medseboj, ne z vodivno mislijo igre do-
volj zvezano; psihološko utemeljitev na-
domestujejo zunanje in slučajne zaplete.
Očividno je, da pisatelj ni mogel najti mo-
stu med črnošolčevno ljubavno tragedijo in
Orešnikovo krivdo — zato se gledavcu
zdi, da ima pred seboj dve posebni igri,
dva svetova, ki se združiti ne moreta in
ki drug drugemu svoje osebe posojata, da
dejanje neovirano teče. Nepojmljivo je
zlasti to, da Lija svoje zločine in zločnosti
izvršuje brez vsake kazni igranje, kakor da
bi se samoposebi razumelo. Kjer črno-
šolcu razodene, da je le »iz ljubezni gre-
šila«, daje igri nekaj resnične tragike.
Črnošolec sam je dober; fant bi spadal v
boljšo dramo. Dejanje se povsod ustavlja,
zatika in le nekako siloma skozi dolgih pet
dejanj vleče, Orešnikova krivda bi mo-

rala biti primum movens — pa jo izpod-
rinejo drugi vmesni motivi; požig, ki je res
le umeten, izpodžagana brv, gaber, čisto
nepotreben konflikt med črnošolcem in
Janezom, Blazni Orešnik bi moral biti
središče, pa ni — bega okoli in bi bil
ravnotako lahko zdravega razuma, kajti v
črnošolčevem konfliktu igra oče le čudo
majhno vlogo — tu je Rozalka tista, ki vse
zvožla in razpleta. In vendar je Rozalka,
kakor bi je ne bilo — črnošolčevu usodo
bi morala pisati krepkejša roka. Če pisa-
telji »Črnošolca« temeljito predela, utegne
ustvariti neka velikega in enotnega; v se-
danji obliki je igra le vrsta epizod in črno-
šolec le štafaža.

Igralce pa moremo le pohvaliti, po-
sebnost če upoštevamo, da smo imeli veči-
noma pred seboj le diletante. Gosp. Buk-
šek je ugajal po svoji umerjenosti, s ka-
tero je zlasti resignacijo črnošolčevu iz-
bornu pogodil, za njim je gosp. Orehek
ustvaril v Orešniku dober kmečki tip in
tudi v zblaznelosti pokazal mnogo resnič-
nih momentov; kot župnik je bil g. Vrečar
v vsakem oziru vseskozi na višini, v daljši
vlogi bi bil v igri dominiral. Gospod
Urbančič ni bil napačen slikar; negova
prva zasluga pa je spretna režija in lepa
uprizoritev. Gosp. Vrančič je dninarja do-
cela pogodil, seveda ni bila ta vloga v
ničemer težavna. V ospredju je seveda
stala gđ. Slavčeva, ki je vse očarala; nje-
na temperamentnost je dajala igri resnič-
nega ognja in zato je skorole ona nosila

celo dejanje. Med drugimi ženskimi vlo-
gami moramo na prvem mestu omeniti go-
spodično Ljubomiro kot Cilko, gđ. Juži-
nova in g. Gorska sta ugajali; žeteli je bilo
le semtertja nekoliko več povdarka; sicer
pa se iz Rozalke ne da veliko posebnega
napraviti. Gosp. Posavski je bil na svo-
jem mestu — prihodnjič le še malo več
življenja in bo šlo izbornu. Gosp. Ivan-
čeva in gđ. Podmirska sta v manjših vlo-
gah svojo nalogo zadovoljivo rešili.

Pripomniti moramo, da ima, kar se
tiče izurbe ženskih moči, največ zasluge
gđ. Slavčeva — gospodične Južinova,
Podmirska in Ivančeva pa so sploh šele
vprič nastopile, pa pokazale vsega pri-
znanja vredno marljivost.

T.

Nagrobnice.

Uredil Francišek Marolt, učitelj. Drugi
premenjeni natis. Z dovoljenjem preč. kn.
šk. ordinariata z dne 16. avgusta. 1909,
št. 3546.

Izdala in založila »Katoliška Buk-
varna« v Ljubljani. — Cena lično
vezani knjigi 2 K 40 vin.

V jako lični in obenem zelo prikladni
žepni obliki so nekoliko premenjene ozi-
roma pomnožene že vdrugič izšle od gosp.
Fr. Marolta urejene »Nagrobnice«. Po-
spešila je sedanjo drugo izdajo, kakor je
razbrati iz urediteljevega predgovora,

resnična potreba; prva izdaja (l. 1906) je
namreč hitro pošla, a še vedno so mnoga
pevska društva in posamni pevci povpra-
ševali po nagrobnicah. Pričujoča zbirka
nagrobnic, ki obsega 24 slovenskih in
latinske nagrobne zbere, bo temu nado-
statku za nekaj časa — hvala Bogu — zo-
pet temeljito odpomogla.

Poleg že znanih lepih, v srce segajo-
čih, a seveda že močno obrablenih na-
grobnic (»Blagor mu«, »Človek glej«, »Nad
zvezdami«, »Jamica tiha«, »Usliši nas, go-
spod«, in še par drugih) dobimo v Marolt-
ovi zbirki tudi izredno veliko število no-
vejših, deloma že v prvi izdaji se napa-
jajočih, deloma v tej zbirki ali sploh še
nenatisnjenih krasnih nagrobnih spevov.
Zeleti je le, da slavna pevska društva ne-
koliko časa prenehajo s starejšimi ter za-
čno ob pogrebnih priklakah peti novejša na-
grobnice. Kako tolažljivo bodo učinkovale
n. pr.: Aljaževa »Pri mrtvaškem spre-
vodu«, Vilharjeva »Zalostinka«, Ferjanč-
čeva »Pokojnemu v slovo«, Gerbičeva s
posebno krasnim Bilčevim besedilom, pa
tudi glasbeno ne zaostajajoča »Na grobu«,
potem cela vrsta Foersterjevih, na dr. G.
Pečjak-ova besedila zlosterjevih, vsestransko
vzornih, glasbeno formalno dovršenih in
globoko občutenih nagrobnic. Ne sicer
lahko izvedljiva, toda najlepša, najresnejša
in največjastnejša se glaseča in dušo naj-
bolj pretresujoča pa je Mendelssohnova
»Beati mortui«. Zbirko zaključujeta Foer-
sterjevi štiriglasen krepak zbor »Libera«,

kmečkimi pravicami. To se upa trdit, ko je ravnokar stole lomil, vpil in z ropotom obstruiral proti kmečkim pravicam. Dr. Triller se tudi v »Narodu« brani, češ, da ni »tudi v najhujšem ognju« rabil psovka. Sicer razumemo, da se dr. Triller sramuje, a dobro smo slišali, kaj je govoril. Zaman je zdaj tajiti, smešno je zdaj zavijati.

— **Slab jurist** je dr. Vilfan, ki je na shodu na Bledu očital reformi občinskega zakona, da se ni »lotila tudi kričečih pomanjkljivosti, ki ovirajo delo vsakega župana«. Dr. Vilfan bi moral vedeti, da z deželnim zakonom ni mogoče odpraviti prenešenega delokroga, ker spada to v kompetenco državnega zbora. Dr. Vilfan očitno ni dobro poučen o kompetenci deželnih zborov. Dalje pa dr. Vilfan tudi ni slišal resolucije, ki jo je na predlog poslanca Bartola sprejel deželni zbor in s katero se pozivlje vlada, da naj v tem oziru razbremeni župane. Torci, dr. Vilfan, učite se še malo juristarije!

— **Deželni glavar pl. Šuklje** se je sinoči odpeljal na Dunaj.

— **Šola na Grmu** se prične s 15. novembrom 1909.

— **Železnica Rogatec — Brežice (Krško)** — **Rudolfovo**. Stari želez. odbor, pravzaprav breški nemškutarji, ki imajo prvo in odločilno besedo v odboru, so iz te povsem gospodarske zadeve napravili politično vprašanje. Razposlali so v prizadete okraje stotine letakov, v katerih grdo blatijo novi odbor, ki se je upal razkriti sebične namene breških nemčurjev. Seveda jim je neprijetno slišati, da po projektu starega odbora mora stati novi kolodvor prav na mestu, kjer imajo breški župan Falešchini in njegovi sorodniki posestva; neprijetno jim je, če se razkrije njih neizvedljive ali z ogromnimi stroški izvršljive kaprice. Na Dolenjsko so poslali pisarja nemškega odvetnika dr. Janesch, ki z vsemi mogočimi sredstvi lima stari odbor. Novi odbor v kateremu so se vse slovenske stranke znašle v jedinstvu, se ne bo brigal za to rovarjenje in bo naprej deloval, da stvar čimprej spravi v pravi tir in pospeši zadevo, ki je dve leti spala. Te dni dobijo županstva poziv, da imenujejo svoje zastopnike v novi odbor; v novembru se vrši prihodnja seja najbrž v Krškem. Trasa seveda še ni določena, kakor z očitnim namenom hujskanja trosijo nemškutarji po nekaterih občinah, pač pa bo se določila v najkrajšem času. Stvar prizadetih občin je, da si pridobijo upliv na določitev trase. Značilno za breške člane starega odbora je, da trosijo vest, kakor bi vojno ministrstvo stalo za njimi; v dokaz tega se sklicujejo na to, da je v odboru neki višji vojaški dostojanstvenik E. S. V. železniškim in vojnem ministrstvu pa o tem ne vedo več kot da je dotični vojaški dostojanstvenik že delj časa vpokojen in tedaj seveda nima nobenega pooblastila, kake javne interese zastopati! Zvedelo se je, da pri takih podjetjih zasleduje svoje povsem zasebne interese.

— **»Narodovo«** poročilo o nedeljskem ustanovnem shodu kaže, kako v uredništvu »Slovenskega Naroda« izvestne ljudi boli njihova brezpomembnost. »Narod« poroča o raznih »medklicah«, katerih ni nihče čul. Samo znani odličnjak liberalne stranke knjigovez Feldstein, ki se je slučajno vtihotapil v dvorano, je zaklical nekaj proti Stapinskemu, pa je takoj letel na cesto. Morda so kake medklice pripravljali ljubljanski liberalni petelin, pa jim je pred množico naših zaupnikov upadel pogum. »Narod« je s svojim poročilom dal nov dokaz o svoji lažljivosti. Nam je to prav!

— **Duhovske spremembe v goriški nadškofiji**. Č. g. Josip Grilanc, doslej kurat v Kobiljiglavju, je imenovan za vikarja v Sedlo. — Č. g. Ivan Vuga, doslej vikar v Kozani, je postal vikar v Gabrovici. — Č. g. Alfonz Blažko, kurat v Mirniku, je imenovan za vikarja v Kozano.

kateremu slede običajni liturgični odgovori, povzeti iz sedaj oficijelne vatikanske koralne izdaje in psalem »Miserere« po znani šabloni.

Mislil, da bi bilo odveč »Nagrobnice« še posebej priporočati. A ravno zato, ker sem prepričan, da si jih bodo prav mnoga pevstva družstva kakor tudi posamni pevci nabavili, si dovoljujem opozoriti na nekatere, večinoma tiskovne pogoške. Kajti niti skladateljem, kakor tudi ureditelju bi ne bilo všeč, če bi se nagrobnice napačno proizvajale. Str. 3, 1. sistem, zadnji takt, 3. doba: naj poje 1. bas g mesto a. Str. 20, 1. sistem, 2. takt: naj poje 2. tenor mesto četrtinke c in prve osminke c obakrat as. Str. 25, mora biti predzadnja nota v 2. tenoru: gis. V zadnjem sistemu na isti strani naj poje 2. tenor na četrto dobo prvega takta: ges, na prvo dobo zadnjega takta pa prvi bas: as. Str. 26, 1. sistem, 4. takt: naj dobi 1. bas na tretjo dobo b ali as, nikakor pa ne f. V 2. sistemu na isti strani naj poje 2. tenor na prvo dobo 3. takta d mesto des. Str. 28, 1. sistem, 3. takt: naj poje 1. bas na četrto dobo f mesto a. Str.

— **Shod pri Sv. Heleni** je bil v nedeljo 17. oktobra prav dobro obiskan. Govorili so g. nadzornik Legvart o umni živinoreji, gg. poslance Povše in dr. Krek o delovanju v deželnem in državnem zboru. Obilno zbrani poslušalci so bili govornikom prav hvaležni in so izrazili svojim poslušcem popolno zaupanje.

— **Učiteljstvo**. Na Ježico pride kot časna učiteljica bivša suplentinja v D. M. Polje Roza Svetlič. Učitelj Fran Marinček v St. Vidu pri Ljubljani je na dopustu, nadomešča ga suplentka Roza Jovan. Obolelega nadučitelja Leopolda Armiča nadomešča na III. mestni ljudski šoli v Ljubljani suplentka Danica Sinkovič. Usposobljena učiteljica ženskih ročnih del Berta Wohine iz Kresnic je imenovana za potovalno učiteljico ženskih ročnih del za šole Hotič, Polšnik, St. Lambert in Kresnice.

— **Lepa smrt duhovnika**. V vasi Lisac pri Dubrovniku je bil po 40letnem službovanju vpokojen tamošnji župnik, don Marko Glunčič. Napisal si je poslovilen govor, ki bi ga govoril pri službi božji 10. t. m. Dan prej, t. j. v soboto 9., pa je šel na sprehod skozi vas. Ko ljudstvo zagleda svojega med njim osivelega dobrega duhovnega očeta, hiti k njemu vse kar more, mlado in staro, moški in ženske in vsi ga s solznimi očmi prosijo, naj jih ne zapusti. Župnika je ta krasni izraz ljudske ljubezni tako ganil, da se je že hotel udati — ko naenkrat dvigne roke, zaplače — in se mrtev zgrudi sredi svojih vernih župljanov. Od srečnega razburjenja je starčka zadela kap.

— **Soproga g. župana Zurca** ponesrečila. Iz Kandije pri Novem mestu se nam poroča: dne 18. oktobra popoldne je šla peš na sprehod proti Šmihelju blagorodna gospa soproga župana Jos. Zurca, vlesposlovanja voditeljica »Štemburjeve« gostilne. Na pokopališču, ki ga je obiskala, tako nesrečno stopi na rob neke deske, da ji noga spodleti in gospa omahne znat ter obleži z nad kolenom zlomljeno nogo. Gospod primarj dr. DeFranceschi, ki je slučajno ondi hodil, vidi nesrečo, pošlje v bolnico usmiljenih bratov po g. priorja in potrebne obveze. Prenesi so jo domov, kjer bo nenavadno krepka gospa več tednov ležala, preden bo zopet stopila na čelo gospodinjstva in sloveče »Štemburjeve« kuhinje. Družini odkritosrčno sožalje.

— **Iz Sušja pri Ribnici**. Dan 10. oktobra ostane v zgodovini naše vasi zapisan z zlatimi črkami. Izkušeni starci so zatrjevali, da kaj takega še ni doživela prijazna suška občina. Kljub neugodnemu vremenu se je vršilo blagoslovljenje gasilnega doma, brizgalne in kipa Matere Božje ob zelo obilni udeležbi v najlepšem redu. Že opoldne so začeli prihajati gasilci in sosedje iz bližnjih vasi. Ne pretiravam, ko trdim, da se je zbralo okrog gasilnega doma nad 500 dragih nam gostov in sosedov. Gasilci so se odzvali vabilu v lepem številu. Zastopana so bila gasilna društva iz Dolenje vasi, Ribnice, Sodražice, Velikih Poljan in občine Jurjevica. Zbrano občinstvo je v toplih besedah pozdravil gasilec podžupan g. Silc iz Slatnika. Zahvalil se je zlasti preč. g. dekanu Dolinarju, ki je kljub slabemu vremenu sam blagovoli prevzeti blagoslovljenje. Po blagoslovljenju so odkorakala društva, razvrščena po starosti, proti vaški kapelici. Lepo je bilo slišati, ko so zapeli sodraški pevci pred kipom Matere Božje par priljubljenih Marijinih pesmic; v srce pa je moralo seči vsacemu, ko je cela vas odmevala odpevanja pri petih litanijah M. B. Tudi po blagoslovljenju kipa petje kar ponehati ni hotelo. Ob pogledu krasno ozalšane kapelice in izrazite podobe M. B. se je marsikomu vtrnila solza hvalečnosti zlasti do velezaslužnega gosp. Dr. Jos. Lesarja, ki si je s tako dragocenim darom v rojstni vasi postavil nezvenljiv spomin Hvala mu! Nato se je vršila prosta zabava na vrtu gosp. gostilničarja Iv. Lovšina. Četudi je še vedno nekoliko dežilo, so vendar vsi gasilci in zbrana množica z napeto pozornostjo poslušali globoko za-

31, 1. sistem, 1. takt: naj poje 2. tenor na tretjo dobo ces mesto as. Str. 33, zadnji sistem 2. takt: naj poje 2. bas na tretjo dobo g. Str. 37, 1. sistem, predzadnji takt: naj poje drugi tenor na drugo dobo des. V 5. taktu 2. sistema na isti strani pa naj poje drugi tenor mesto padnje osminke a: osminke c. Str. 43 naj poje prvi bas na drugo dobo predzadnjega takta es mesto c. Str. 48 naj poje drugi bas na prvo dobo predzadnjega takta v 2. sistemu: gornji a mesto spodnjega. Str. 53 naj se bere mesto »gandera«: gaudere. Str. 57 mora biti tretja nota pri Kyrie tudi osminka. Odgovor »Et cum Spiritu tuo« se recitira navadno na enem in istem tonu, torej brez padca v mali terci.

Naj blagovoli torej vsakdo, ki bo rabil Maroltove »Nagrobnice«, omenjena mesta v partituri popraviti. Vsem izdajateljem muzikalij pa si usojam toplo priporočati, naj korektore vedno skrbno pregledajo, oziroma še kaki drugi osebi pregledati dajo; ker le tako nam bo mogoče pošiljati v svet vseskozi korektne in perfekte tiskovine. **Stanko Premrl.**

mišljene nagovore. V imenu suške občine je pozdravil došla bratska društva gostilničar Lovšin. Omenjal je poštvalnost in zanimanje za gasilni dom domačih gasilcev, ki se niso zbal ne stroškov ne truda, ampak bili vedno pripravljeni z dejanjem in svetom podpirati koristno podjetje. Zahvalil se je vsem podpornikom zlasti preč. gosp. dr. Jos. Lesarju, preblag. gosp. grajščaku Rudežu in slav. posojilnicama v Ribnici. Nato so še govorili gg: Anton Lovrenčič iz Sodražice, phil. Fran Trdan in Ign. Mrhar iz Dolenje vasi. Ne bilo bi poročilo popolno, ako bi se ne zahvalil v imenu pripravljavnega odbora suškim, slatenskim in žlebiškim možem, fantom in dekletam, ki so tako okusno okrasili gasilni dom, brizgalno in vaško kapelico. Hvala Vam vsem! Sklepam poročilo z besedami g. Fr. Trdina: Novi gasilni dom, sezidan v centru naše občine, naj bo plodovit vrt v katerem bo vedno bujnejše rastle danes zasajeno drevo gasilnega društva. Gasilno društvo naj zbira in združuje pod vodstvom starejših, izkušenih mož zlasti mladeniče, da jih navaja k disciplini in jih z geslom — na pomoč — uči izpolnjevati prelepo katoliško načelo: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!

— **Ponesrečenec okrađen**. V nedeljo, 17. t. m., peljal se je g. Iv. Žnidaršič s kolesom iz Kosev proti Viču. Pri tem je tako nesrečno padel s kolesa, da je nezavesten obležal na tleh. To priliko je porabil neki nepridiprav ter g. Žnidaršiču ukradel kolo, katero ni bilo njegova last in mu napravil nad 200 K škode.

— **Strel v hišo povzročil ogenj**. V nedeljo jutro ob pol 2. se je vnela na Zg. Senici kajža št. 11. in pogorela do tal. Stanovalci so si oteli samo življenje. Obleka, žito, krma in tudi nekaj denarja je čisto pogorelo. Ob početku ognja je nekdo tik vogala hiše ustrelil. Sumi se zlobna roka.

— **Avstrijec zaprt v Srbiji**. Iz Mitrovice se poroča: Gozdarja Alojzija Mesarja iz Klenaka, so pred več meseci zaprli v Šabacu na Srbskem. Izkazal se je s potrebnimi listinami, a nič ne pomaga. Dolej se Mesarju še niti ni povedalo, česa se ga dolži, niti se ga ni še zaslišalo, nasprotno, stradati mora in ne redko je izpostavljen raznim trpinčenjem.

— **V nedeljo zvečer okrog tričetrt** na osem so se začeli v Domžalah nekateri fantje malo kregati in razgrajati. Nato je rekel Jernej Rihtar, po domače Kobasarev: Otroci spat!, radi česar se je razžaljenega čutil Mihael Kremžar, po domače Šlosarjev in je začel kamne metati v družbo. Ko so šli za njim, je šel zmerom proti domu, ko pa pride do doma, se ustavi in upije: Auf! Rihtar pride blizu, na kar ga Kremžar sune z železno ostrino v prsa in mu prizadeve veliko rano. Nato reče Rihtar: Jaz grem domov; mi je tako čudno pri srcu. Dva tovariša ga primeta in ga peljeta domov, a po potu mu pride slabo in omedli. Ko ga onadva pogledata, vidita, da ima eno rano na roki in eno na prsih na levi strani. Nezvestnega neseta v prvo hišo na žandarmerijsko postajo; tukaj so hitro prihiteli gospod župnik in mu podelili sv. poslednje olje, nato so ga prepeljali v deželno bolnico v Ljubljano, Miho Kremžarja so pa orožniki odpeljali v zapor. Kako je to žalostno za družino obeh! Mlada fanta — Rihtar malo čez 20 let, Kremžar okrog 17 let. Fantje, zganite se in osnujte abstinenčni krožek in druga pošena društva, potem take neumnosti odpadejo.

— **Smrtna kosa**. Iz Gorice: Včeraj to je 18. oktobra, je umrl v Gorici profesor verouka na goriški gimnaziji prof. Frančišek Cletli. Pokojnik je bil zadnji dve leti tudi knjižničar licejske knjižnice. Pred tedni je v knjižnici padel z lestve in si zlomil nogo. Ko je sedaj ležal doma v posteli, ga je prišla pljučnica, ki ji je podlegel danes opoldne. Rajni je bil rojen dne 2. januarja leta 1862 v Gorici. V mašnika je bil posvečen 17. avgusta leta 1884. Po odstopu pokojnega kateheta Andreja Marušič je on postal katehet na goriški gimnaziji leta 1894. Pokojnik je bil blagega značaja, povsodi priljubljen. Slovensko je, akoravno Italijan, lepo govoril. Naj počiva v miru!

— **40 let odpravnica**. V »Dionički tiskari« v Zagrebu praznuje odpravnica gospa Milka Pergl 40letnico svojega službovanja pri istem podjetju. Ob tej priliki prinaša »Obzor« njeno sliko, osobje tiskarne pa ji je priredilo poslovilen večer, ker se gospa Pergl po tolikoletnem trudu umakne v družinsko življenje.

— **Tečaje za analfabete** imajo v Zagrebu; pouk je seveda večeren.

— **Mažarsko naseljevanje v Osjeku** se stalno vrši. Na enega hrvaškega ali srbskega doseljenca pridejo 2 — 3 Nemci, a 15 — 25 Mažarov.

— **Nespametna stava**. Predminolo nedeljo je stavil Ciril Grbec, ki je bil znan kot najmočnejši možki v Reki, da bo pojedel 50 svežih smokev in spil nato liter vode. Stavo je sicer izvršil, a takoj na to so ga padle bolečine, da so ga morali prenesti v bolnišnico, kjer je minolo sredo umrl.

— **Iz Kandije pri Novem mestu** se nam o tem-le piše: Včeraj popoldne je gostilničar Penca, po vsi okolici znana oseba, in v prejšnjih dobah župan občine Šmihel-Stopiče, tako nesrečno padel v svoji hiši, da je pod stopnicami mrtev obležal. Rojen je bil v Mokronogu iz znane Pencove rodbine in se naselil ob veliki cesti blizu Poganic. Prijatelji so ga le z domačim imenom »Žan« nagovarjali. V mladosti je bil postaven, visoko vzrasel mladenič, pozneje vojak in orožnik. Tudi zadnji čas se je nosil po konci, starega vojaka je že po hoji poznati. Na zanimivi razglednici treh dolenjskih originalov Bojanec-Penca-Štembur je ostal le še poslednji.

— **Stopiče**. Danes, 18. t. m., je v Črmošnjicah nenadoma umrl občeznani posestnik in gostilničar g. Janez Penca, po domače »Žan«. Bil je značajan mož ter prava slovenska korenina. Kljub visoki starosti 74 let je bil še nenavadno krepak in živahen. Kaj rad je pripovedoval izkušnje iz svojega življenja. V mladosti se je izučil strojarstva, domače obrti svoje rodbine v Mokronogu. Prišedši od vojakov je služboval dolgo časa po raznih krajih kot orožnik. Nato je prevzel gospodarstvo na svojem tukajšnjem posestvu. Leta 1866 se je udeležil vojne na Laškem ter bil v bitki pri Kustoci. Pri ljudstvu je užival splošno zaupanje; 30 let je bil občinski svetovalec in dvakrat župan velike občine Šmihel-Stopiče, zadnji čas pa tudi predsednik krajnega šolskega sveta. Vsakemu, kdor ga je poznal, je žal po njem in nihče ne more verjeti njegove tako nenadne smrti. Premnogim znancem in prijateljem, ki si jih je toliko pridobil s svojo ljubeznivostjo ga priporočamo v blag spomin in molitev.

— **Roparski umor v Sarajevu**. Minulo soboto ponoči so neznani zločinci umorili 65letno vdovo Uzunič, ki je sama stanovala v majhni hišici na Sedreniku in se preživljala z rejo dveh krav oziroma prodajo mleka, ki ga je vsako jutro sama raznašala po hišah. Ker jo v soboto ves dan ni bilo na spregled, so šli sosedje pogledat v stanovanje in našli vdovo z mnogimi ranami že mrtvo. Baje je imela nhranjenih tisoč do 2000 kron in nekaj dragocenosti, kar so roparji vse vzeli. Orožniki so sicer aretirali dva mladeniča, ki sta umorjeni nekaj v sorodu, a gotovega se še ne ve.

— **Ajdova letina** je letos nenavadno dobro uspela. Posebno veliko lepe ajde so pridelali v kranjskem okraju okrog Smlednika. O dobri letini poročajo tudi iz drugih krajev, zlasti s krške ravnine.

— **Ozimina** je letos lepo vzkajila in je njeno sedanje stanje prav lepo, ker se je ob pravilni gostosti dobro ukoreninila in razvila v dokaj ugodnem vremenu. Zlasti lepe so pšenice, ki obetajo bogato žetev prihodnje poletje, seve če bo zima ugodna.

— **V Smledniku** so prav lično prezidali, prenovili in prekrili cerkven stolp. Tudi stopnice pred župniščem so odstranili, prostor primerno uravnali in podidali strmino. Lepa železna ograja bo krasila vhod. Poprave v cerkvi lepo napredujejo in bodo v kratkem dogotovljene.

— **Junaški Ličan**. 18letni Peter Rastovič iz Gračaca je izredno močan; dvignil je kos železa na svoje rame, katerega nihče drugi niti premakniti ni mogel in ki je tehtal 218 kg. Če razprostre roki, se mu na vsako lahko vsepe po en možki, ne da bi se mu roka le malo povisila. 150 kg vzdigne in vrže preko sebe, ne da se ga predmet kolikaj dotaknil.

— **Srbski zdravnik-čudak**. Dr. Jovanovič, o katerem smo poročali, da je zapustil belgrajski akademiji znanosti vse svoje premoženje v vrednosti 200.000 kron, je bil velik skopuh in čudak. Hranil se je samo s kruhom in fižolom in hodil oblečen kakor pravi berač. Ko je došlo odposlanstvo akademije v njegovo stanovanje v Leskovcu, da prevzame inventar, je našlo ondi največji nered in nesnago. Stanovanje je vedno stražilo po sedem gosi in en pes. Sredi umazanega perila in nogavic so našli oguljene hlače in v njih 80.000 frankov, ki so bili omenjeni tudi v oporoki. Ostalo premoženje je imel naloženo v srbski narodni banki v Belgradu. Pokojni dr. Jovanovič je bil znan kot čudak in skopuh, a da bi imel toliko ni nihče pričakoval, tem manj pa, da bi zapustil vse v znanstvene svrhe.

— **Razstava hrvaške domače obrti v Berlinu**. 15. t. m. so otvorili v Berlinu mednarodno razstavo za domače obrti. Na to razstavo je poslal zagrebški dvorni založnik in eksporter hrvaških domačih tekstilnih izdelkov, S. Berger, dva vagona domačih hrvaških tkanin. Ves čas razstave bodo v hrvaškem oddelku tri Hrvatice tkale na statvah ter tako obiskovalcem predočile starohrvaško tkalsko tehniko.

— **Za olupšavo Belgrada** je sklenil tamonjni občinski svet, da bi posojilo 60 milijonov dinarjev. Posojilo pa se najame še-le tedaj, ko bo skupščina odobrila specialni zakon za glavno mesto Belgrad.

— **Odlični prvoborilec katoliške misli na Predarlškem umrl**. Te dni so v Dornbirnu na Predarlškem pokopali odličnega moža, ki je v kratkih letih strij prej vse-

mogočni liberalizem v deželi; to je bil bivši državni in deželni poslanec in trgovec Ivan Thurnher. Do l. 1870. je zlasti po milosti liberalno navdahnjenih oblasti vladal na Predarlškem liberalizem skor neomejeno; tedaj pa je nastopil Thurnher, snoval za ljudstvo kasine in za vso deželo skupno ustanovil ljudsko društvo, pričel izdajati društveno glasilo »Vereinsblätter« — sedaj »Landbote«, — ki ima danes 10.000 stalnih naročnikov ter z drugimi vrhlini možni prehodil križem vso deželo prirejajoči shode, na katerih je ljudstvu odpiral oči o vrednosti liberalizma. Uspeli so bili sijajni. Preje je sedelo v predarlškem deželnem zboru 15 liberalcev in le 5 konservativcev; od l. 1870. dalje pa se je položaj popolnoma obrnil, tako, da je bilo odslej 16 konservativnih in le štirje liberalni poslanci. Maja letos pa so liberalci izgubili še dva mandata in jim je ostal le še mandat mesta Bregenz in pa mandat t. obrt. zbornice. Žrtve pokojnega Thurnherja so torej obrodile najlepši sad! Čast spominu tega odličnega ljudskega moža!

Štajerske novice.

Š Nemška zagrizenost. Iz Gradca se nam piše: Šla sva s tovarišem akademikom na takozvani »Schlossberg«. Razgovarjala sva se slovenski. Že na glavnem trgu nas prične fiksirati mlečnozobi fantič, kojemu je bila še mišja dlaka v povojih. Malo meneč se žani, greva svojo pot, govoreča i dalje po domače. In ta pobič nama sledi vedno za petami. Prideva na grad, kjer ravno postavljajo spomenik nekemu možakarju iz dobe francoskih bojev v Gradcu. Tu je bilo zbrano več graškega občinstva in tudi midva ogledujeva delo na spomeniku. Kar se nenadoma obregne oni mlečnozobeč ob naju ter prične zmerjati z znano nemško kulturo: »Windische Hunde, getrauen Sie sich hier windisch zu sprechen...!« Take in enake sva jih slišala, ne da bi mu ostala katero dolžna; ljudje pa so podrepnika debelo gledali, ki se je medtem potuhnil med nje, da bi katerega pridobil zase. Tu je nadaljeval s svojo tevtonsko omiko, midva pa sva mirno, polagoma odšla. Ko sva bila že preč, vpil je še za nama »Abzug! Abzug!« Nato pa je krotež kmalu utihnil, ker ni našel posnemovalcev, in je pametno občinstvo uvidelo, da potrebuje še matere in očeta, ki naj bi ga z leskovko dobro našeškali. — Tovariši akademiki, nikdar ne hodite sami okrog, ampak vedno vsaj na sprehod po dva! Palice vzemite vedno s seboj in ne ustrašite se takega izzivanja, v oči jim pogledajte srepo takim izzivačem, odgovora ne ostati jim dolžni, pa bodo postali ponižnejši! Da, tako izzivanje je naravnost kaznivo!

Koroške novice.

k Slovensko kršč.-soc. delavsko društvo v Celovcu priredi v prid delavskega doma v Podlublju v nedeljo, dne 24. vinotoka 1909 v prostorih rokodelskega doma (Neue Weltgasse 22) gledališko predstavo »Mlinar in njegova hči«. Založila v petih dejanjih. Spisal E. Raupach, poslovenil Franc Malavašič. Med dejanji svirajo celovski tamburaši in poje moški zbor delavskega društva. Vstopnina: Sedeži: prve vrste 1 K, druge vrste 70 vin., tretje vrste 50 vin. Stojišča 20 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Začetek točno ob 8. uri zvečer. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Ij Opozorjamo na predavanje gospoda Khrmeta o »Stanovanjskem vprašanju in stanovanjski politiki«, ki se vrši danes. Vsi somišljeniki na predavanje! Začetek ob pol osmih zvečer v prostorih »Zveze« v »Unionu« (vhod Franciškanke ulice).

Ij Socialni kurz S. K. S. Z. se prične v četrtek ob pol 8. uri zvečer.

Ij Iz deželnega stavb. urada. Praktikan V. Otahal je imenovan za stavben. pristava. — Za stavbenega risarja je nastavljen Venčeslav Smrekar.

Razvaline v Gosposkih in Salendrovih ulicah. Odkar je potres podrl staro deželno hišo, stoji se razvaline, ne da bi se jih kdo doteknil. Deželni odbor bo ta prostor zazidal in bo s tem pridobil prostora za razne urade. Spodaj bo deželna banka, dalje bodo prostori za zavarovalnico, za deželni stavbeni in za bodoči deželni kulturni urad in za agrarne operacije.

Ij Kuhinjo bodo naredili pri buffetu v deželnem dvorcu, da poslancem ne bo treba hoditi domu jest, s čimer se izgubi mnogo časa za seje.

Ij Statistiki so dokončali danes svoje zborovanje v deželnem dvorcu. Popoldne so se skupno peljali ogledat si ljubljansko okolico, in sicer so se peljali na Vrhniko.

Ij Hvalevredno. Mnogi prijatelji glasbe, ki se niso mogli osebno udeležiti slavnosti »Ljubljane«, pošiljajo sedaj po pošti prispevke za društveni pevski fond. Tako pomagajo pospešiti lepe naloge »Ljubljane«. Hvala najlepša vsem, ki na ta dejanski način pokažejo razumevanje za napredek »Ljubljane«. »Ljubljana« bo gotovo storila vse, da upraviči to častno zupanje.

Ij Imeniki za obrtno sodišče razpoloženi. — Pojdite jih takoj pregledat! Mestni magistrat ljubljanski razglasa: V smislu §§ 3. in 6. ministrskega ukaza z dne 23. aprila 1898, drž. zak. št. 56, in § 3. min. ukaza z dne 22. avgusta 1908, drž. zak. št. 181, se javno naznanja, da bodo voliški imeniki za volitev prisodnikov in namestnikov obrtnega sodišča in prizivnega sodišča razgrnjeni vsakomur na vpogled od vstetega 11. do vstetega 24. oktobra 1909 v posvetovalnici mestnega magistrata. V tem roku je podati reklamacije zoper voliške imenike pri mestnem magistratu. Reklamacije se smejo nanašati na to, da se ni oziralo na lastno volilno pravico reklamantov ali pa na vsprejete druge osebe, ki nimajo volilne pravice ter morajo biti v prvem slučaju opremljene s pripomočki in listinami, ki služijo v presoji pravnega vzroka reklamacije. Vpogledati se smejo voliški imeniki le med uradnimi urami, to je od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne.

Ij Na oklicih so: Emil Černe, posestnik, z Amalijo Škarja; Alojzij Božič, železnični uslužbenec, z Frančiško Cigale, služkinjo; Ivan Odcházel, godbenik pri »Filharmoniji«, z Marijo Ogelj; Jakob Černe, železniški čuvaj, z Frančiško Fertini, kuharico; Martin Končar, trgovec, s Franjo Strehovec.

Ij Računi o slavnosti »Ljubljane« dne 17. t. m. naj se predlože zadnji čas do četrtika zjutraj.

Ij Vsled opeklin umrla. Umrla je v deželni bolnici vsled opeklin Pavla Os*rc, stara 28 let, paznikova hči. Pogreb bo jutri ob 4. uri popoldne.

Ij V spanju okraden. Pred nekaj dnevi je zaspal Franc Podgoršek na klopi pred hišo št. 48 na Poljanski cesti. Ko se je prebudil, je opazil, da mu je bila ukradena iz žepa srebrna ura. Včeraj zjutraj pa mu je bilo iz hleva zopet ukradenih 24 K. Tat je dosedaj še neznan.

Ij Iz zapora pobegnil. Dne 13. t. mes. je Martin Kunčič, delavec, rodом iz Gorij, pobegnil iz zapora c. kr. okrajnega sodišča v Radovljici.

Ij Ubegli prisiljenec prijet. Meseca majnika je prisiljenec Anton Virant pobegnil od dela pri hotelu »Tivoli«. Včeraj so ga prišli v Laškem in ga bodo zopet priveli v hišo pokore.

Ij Za kruhom. V Ameriko se je včeraj odpeljalo z južnega kolodvora 323 Hrvatov.

Ij Razposajeni otroci. Dne 16. t. mes. so na sv. Jakoba nabrežji porinili otroci voziček starinarice Marije Prekuhove v Ljubljano. Voziček, ki je vreden 45 K, je voda odnesla.

Ij »Slovenske Filharmonije« oddelek koncertira jutri, v sredo, v dvorani hotela »Tivoli« (Švicarija). Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstop prost.

Ij Belouška med ribiči. V Gruberjevem kanalu je vsled zastajajoče vode več mlak in kotanj, iz katerih so ribiči že polovili, kar je bilo večjih rib, medtem ko se drobši še vedno brezskrbno podi po mirnih plitvinah. To ugodno priliko je v nedežo popoldne porabila velika belouška, ki se je solnčila na obrežju. Varno je zdrknila v suho strugo ter se blizala velikemu kamnu, ki je segal v precejšno lužo. Ribice so takoj opazile svojega sovražnika ter se razkropile na vse strani, sklanjši pri tem vodo. Belouška pa je smuknila v vodo, kjer je očividno preganjala ribice, ki so švigale in begale semtertja. Čez dve ali tri minute se zopet prikaže na površju, tiščeje povprečno v čeljustih kakih 10 do 12 cm dolgo še živo ribico. Opažovalec celega prizora jo je s palčico podrezal, da bi izpustila svoj plen, toda belouška se ni zmenila za vse to, ampak je počasi z ribico izginila v bližnjem vrbovem grmovju. — V ribiških krogih smatrajo belouško za veliko škodljivko, ki napravlja zlasti med mlajšim ribjim zaro-dom čisto občutno škodo.

Ij Kdo ima kukalo? V gledališču je v nedeljo popoldne na balkonu izginilo neko

kukalo, katero je bilo izposojeno. Sedaj čujemo, da je to izposojeno kukalo bilo prodano. Prosimo dotičnega, ki je kukalo kupil, naj se oglasi, da je mogoče dognati, kdo je bil tisti, ki je prišel v gledališče z namenom, odnesti kukalo.

Ij Umrli so: Marijana Mikuž, kajzarjeva žena, 28 let; Fran Šušteršič, črevljarski sin, 11 dni; Terezija Petjak, oficijantova žena; Katarina Dolinar, delavčeva žena.

Ij Izgubljeno in najdeno. Neka dama je izgubila zlato brožo. Delavka Helena Šušteršičeva je izgubila rjavo denarnico z manjšo vsoto denarja. Zasebnica gospa Jožefa Heissova je izgubila črno denarnico, v kateri je imela do 70 K denarja. Neka dama je izgubila zlat poročni prstan. Na južnem kolodvoru je bilo izgubljeno oziroma najdeno volnena ruta, dežnik, palica, dva slamnika, rjav klobuk, škatulja ženskih klobukov in vreča perila.

BOJI ŠPANCEV V AFRIKI.

Madrid, 19. oktobra. V zadnjih bojih pri Nadorju je Špance zadela sledeča izguba: mrtvi so en major in trije vojaki, ranjeni pa en poročnik in 14 vojakov. Sovražnik je pustil na bojišču stotine mrtvih.

DEMONSTRACIJE ZA FERRERJA V BEROLINU.

Berolin, 19. oktobra. Pri nedeljskih demonstracijah, ki so se vršile po protestnem zborovanju proti usmrtilvi Ferrerja, so aretirali 18 oseb.

IZJAVA.

V zadnjem času v »Slovenskem Narodu« kar dežuje perfidno zlaganih član-kov, ki se tičejo mojih projektov na Saxi, mojih privatnih zadev in tudi moje osebe. Odgovarjati anonimnemu piscu ni moja naveda. Kdor ve take reči o meni poročati, naj se podpiše, da bom zamogel na vse te perfidno lažnjive dopise dati točen odgovor.

Tomaž Pavšlar.

Telefonska in brzojavna poročila.

PRED ZASEDANJEM DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 19. oktobra. Danes ob 3. uri popoldne se je zbrala parlamentarna komisija »Slovanske Jednote«, da v prvi vrsti sklepa o vprašanju konstituiranja parlamentarnega predstevstva ter da postavi kandidate. V današnji seji nemškonalne zveze je bilo sklenjeno, naj ostane tisto predstevstvo, ki je bilo doslej. Po tej seji se je vršila pri dr. Luegerju skupna seja nemških načelnikov strank, ki je sklenila enotno postopanje Nemcev pri današnji od vlade sklicani konferenci načelnikov parlamentarnih strank. »Slovanska Jednota« pri tej konferenci ne bo zastopana, samo en član »Slovanske Jednote« bo izjavil, da »Slovanska Jednota« še ni sklepala.

ČEŠKO ČASOPISJE O DRŽAVNO-ZBORSKEM ZASEDANJU.

Brno, 19. oktobra. »Lidové Novny« pišejo: Geslo vseh čeških poslancev naj slove: Proč z Bienenrhom in z vsem, kar bi eksistenco njegove vlade za en dan podaljšalo!

ČEŠKI TAJNI SVETNIKI PRI CESARJU.

Praga, 19. oktobra. »Česke Slovo« poroča, da je predlagal Choc pri shodu zveze čeških poslancev, naj češki poslanci tajni svetniki prosijo za avdienco pri cesarju, v kateri naj vladarju objektivno poročajo, kaj da je storila sedanja vlada na Češkem in Nižjem Avstrijskem proti češkemu narodu.

MAŽARI ZAHTEVAJO ZA SPRAVO Z VLADARJEM NARODNE KONCESIJE.

Budimpešta, 19. oktobra. Splošna pozornost se obrača na jutrišnji kronski svet, ki se vrši jutri na Dunaju pod predsedstvom cesarjevim in pri katerem bodo navzoči vsi ministri. Splošno mnenje je, da ne bo še nobene prave rešitve ogrske krize. Vlada bo menda opomnil Košuta na njegovo obljubo, da s koalicijsko vlado z izločitvijo bančnega vprašanja izpelje volilno reformo. Grof Julij Andrássy je rekel, da je mir mogoče napraviti le tako kot pred petimi leti z novimi narodnimi koncesijami Mažarom. Brez teh koncesij o spravi ni govora. Jutrišnji kronski svet pod predsedstvom cesarja bo imel le formalni značaj.

PROSTOZIDARSTVO V OGRSKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Budimpešta, 19. oktobra. V današnji seji ogrskega državnega zbora je poslanec Nagy hotel spraviti v razgovor Ferrerjevo smrt. Predsednik Justh mu tega ni dovolil. Nato je Nagy apeliral na zbornico, ki je pa tudi odklonila. Proti je glasovala tudi velika večina neodvisne stranke. Glasovanje je neodvisna levica spremljala s hruščem, člani ljudske stranke so pa klicali: To je samo zadeva prostožidarstva!

NEZAUPNICA POSLANCU DR. MITROVIČU.

Zader, 19. oktobra. V Kotorju se je vršilo zborovanje odbora srbske narodne organizacije o nastopu poslanca dr. Mitroviča v dalmatinskem deželnem zboru. Po daljši debati, se je soglasno sklenilo, izreči nezaupnico poslancu dr. Mitroviču, ki se ga smatra za nevednega zastopnika svojega volivnega okraja. Dr. Aleksandra Mitroviča so izključili iz srbskega kluba dalmatinskega sabora radi njegovega šovinstičnega in nenarodnega nastopa proti Hrvatoma v dalmatinskem saboru.

SOCIALNI DEMOKRATJE ZA FERRERA.

Dunaj, 19. oktobra. Tukajšnja socialna demokracija je sklenila prirediti izjave za Ferrera.

POLET LAMBERTOVEGA ZRAKOPLOVA.

Pariz, 19. oktobra. Zrakoplov grofa Lamberta je letel sto metrov nad Eifflovim stolpom.

ŠPANSKA.

Madrid, 19. oktobra. Demisija ministrskega predsednika Maura je gotova stvar.

SHOD ANARHISTOV V PARIZU.

London, 19. oktobra. Večina anarhističnih voditeljev, ki žive v Londonu, je odpotovala v Pariz, kjer se bo vršil, kot se zatrjuje, važen sestanek anarhističnih voditeljev.

FERRERJEVEMU ZAGOVORNIKU ZLATO SVETINJO.

Rim, 19. oktobra. Tukajšnji odvetniki so začeli zbirati denar, da bodo poklonili zlato svetinjo zagovorniku Ferrerja, stotniku Galcevanu.

Naročajte „Slovenca“!

Razne stvari.

Srbski državni proraračun za l. 1910. izkazuje 111 milijonov dinarjev izdatkov in ravno toliko dohodkov, od tega spada 109 milijonov na redne in 2 milijona na izredne izdatke.

Zunanja trgovina Bolgarije izkazuje za mesec julij letošnjega leta sledeče številke: Vsega skupaj je bilo uvoženega blaga za 13.612.484 levov proti 11.715.752 levov istega meseca lani. Glavna potrebščina se je pokrila v Avstriji v višini 3.591.615 levov; potem pridejo: Anglija z 2.686.346 levov, Nemčija, Turčija i. dr. z manjšimi zneski. Skupni izvoz je znašal 7.528.422 levov proti 5.352.130 levov lani. Izvozilo se je: v Turčijo za 2.775.919, v Belgijo 842.872 in v Anglesko za 569.049 levov. Med uvoznim blagom je na prvem mestu tekstilna industrija, potem kovinska ter razni stroji, instrumenti, aparati itd. Izvozilo se je pšenice za 1.394.807, rži za 1.037.404, rožnega olja za 1.037.404, jajc za 754.915 in pšenične moke za 635.340 levov.

Mati, sin in hči obsojeni na vislice. Iz Krakova poročajo: Dne 8. t. m. je bil obsojen pred porotnim sodiščem kmet Stanislav Kann, ki je s sekiro ubil svojo ženo ter potem truplo še obesil, da bi se mislilo, da je izvršila samoumor. Pri tem groznem činu ste mu pomagali mati in sestra, ki ste tudi obsojeni na vislice.

Ropar v avtomobilu. V Čikagi se je pretekle dni nek gospod pripeljal v avtomobilu pred neko banko. V banki je z revolverjem v roki prisilil uradnike, da so bili mirni ter oropal ves denar. Nato se je z avtomobilom odpeljal. Policaji, ki so ga zasledovali, so za njim streljali. Strel je zadel pnevmatiko, ki je počila. Ko je ropar uvidel, da ne more uiti, si je sam pogol kroglo v glavo.

Indijanci se množijo. Ameriški vseučiliški profesor Hamilton je dokazal, da se je število Indijancev v Zedinjenih državah pomnožilo. Zato ni upravičeno mnenje, da izumira »rdeče« plemo. Profesor Hamil-

VSI VEDO

Samo prave z imenom MAGGI in z varst. znakom: zvezdo s križcem

Zvezda

s križcem

MAGGI

danes, da so

-jeve

kocke po 6 v

za pripravo močne goveje juhe

najboljše!

2832 1—1

ton priobčuje podatke: Leta 1891. je bilo popisanih na celim indijanskem ozemlju 97.000 Indijancev. To število je leta 1895. narastlo na 100.000 glav, a čez deset let pozneje — leta 1905. — na 107.000. To znači, da se Indijanci znatno množijo, tembolj, ker so zadnja tri leta narastli na 110 tisoč glav. Tudi zdravstveno stanje Indijancev je dobro, kar pri izumirajočih narodih ni. Profesor Hamilton je pregledal tekom 20 let 1100 Indijancev, in trdi, da se je telesni ustroj Indijancev znatno izboljšal. Precej je med njimi razširjena sušica, čemur je vzrok po Hamiltonovem mnenju alkohol, ki je posebno škodljiv onim narodom, ki preidejo iz nomadskega življenja v kulturno. Radi tega je izdala kanadska vlada stroge naredbe proti prodaji alkoholnih pijač.

Pred rojstvom

otrokovim najde mlada mati s SCOTT-ovo EMULZIJO novo moč in z novo močjo svežost življenja. Izredno nagel in vpešen učinek iznenadi in oveseli.

Scott-ova emulzija

Frisina le s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom SCOTT-ovega ravnanja!

je lahko prebavna in prijetnega okusa. Poskus Vas prepriča, kako je **Scott-ova emulzija** primerna ravno za ta slučaj.

Scott-ova emulzija odpravlja utrujenost pri hranenju, pomnoži hrano in napravi dojenčka čvrstega in zdravega. **Scott-ova emulzija** velja za neprekosno vzor-emulzijo. 2615

Cena izvirni steklenici 2-50 K.
Dobiva se v vseh lekarnah.

2915 Zahvala.

Za vse izkazano srčno sočutje povodom smrti našega srčno ljubljenega, nepozabnega sina, brata, strica, svaka, gospoda

Franca Klinarja

izrekamo tem potom vsem blagim sorodnikom, prijateljem in znanecem za iskreno tolažbo in sožalje našo najsrčnejšo zahvalo. Dalje se zahvaljujemo prečast. duhovščini in vsem drugim udeležnikom za časteče spremstvo pri pogrebu. Osobito pa se zahvaljujemo gospodom, ki so nosili vence, kakor tudi vsem darovalcem prelepih vencev.

Ljubljana, 19. oktobra 1909.

Žalujoča rodbina.

17 letni mladenič

absolviran četrtšolec, bivši mont. prakt. želi priti v pisarno kot **začetnik** ali pa v kako lesno trgovino, tovarno, parno žago kot praktikant in k zemljemercu kot figurant s primerno mesečno plačo. Kje in kdo pove upravništvo. 2902 3-1

Dr. EVGEN GALLATIA
bivši dolgoletni asistent porod. oddelka
ordinira od 10-11 in 2-4 ure

2895 3-1

Posestvo

obstoječe iz hiše, hleva, svinjaka in njive za 9 mernikov posetje, in velika košenica na lepem prostoru, ki je pripraven tudi za zidanje, se **prodaja**. — Več pove lastnik **Franc Štamcar v Novem mestu št. 229.**
2914 2-1

Dr. ph. E. Koželj

vljudno naznanja sl. občinstvu

2908 3-1

**otvoritev lekarne
na Jesenicah na Gorenjskem.**

Črasne klobuke za dame,

*kakor tudi za deklice in otroke, najnovejše mode,
v največji izbiri priporoča po zelo ugodnih cenah*

modni salon P. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte, Ljubljana.

2643 20-1

2906 3-1

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okr. sodišču v Kranjski gori, odd. I., so po prošnji lastnice **g. Katarine Grom**, posestnice na Dovjem št. 20 na prodaj po **javni dražbi** sledeče nepremičnine:
Zemlj. vl. št. 87, 206 in 344 k o. Dovje za katere se je ustanovila pristavljena izklicna cena, in sicer:

I. Za zemlj. vl. št. 87 ad Dovje: parc. št. 1738/2 hiša št. 20 v Mojstrani in parc. št. 1745 gospodarsko poslopje, žaga s kozolcem in drvarnico (24.000 K), vrt parc. št. 1738 (172 K 50 v), parc. št. 2068/2 žaga (9000 K), 336/1 travnik (147 K), 1455/337 (4593 K), 1455/334 (2450 K), 1455/332 (69 K 25 v), 1455/433 (847 K 98 v), 1455/243 (602 K 26 v), 1455/244 (4143 K 33 v), 637/1 (4479 K 76 v), 637/25 (3252 K 60 v), 637/28 (3285 K), 637/27 (3339 K), 650/56 (6868 K 36 v), 1455/320 (2602 K 99 v), 1455/317 (333 K 05 v), 1455/119 (947 K 36 v), 1458/5 (1148 K 07 v), 1458/6 (1432 K 06 v), 1458/7 (87 K 76 v), 1482/47 (1004 K 18 v), 1482/50 (883 K 34 v), 1482/48 (63 K 62 v), 1482/49 (58 K 98 v), 1482/59 (11.782 K 61 v), 1401/9 (2244 K 32 v), 650/182 (3103 K 20 v), 650/183 (2505 K 30 v), gozdovi.

II. Zemljišče vl. št. 206 ad Dovje parc. št. 650/169 gozd (3069 K 12 v).

III. Zemljišče vl. št. 344 ad Dovje parcela št. 638/2 gozd (4895 K 91 v).

Dražba se bo vršila

dne 2. novembra 1909 ob 10. uri dopoldne v Mojstrani št. 20.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo.

Na posestvo zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Zdražitelj morajo položiti varščino v znesku 10% izklicne cene.

Skupilo izplačati je tekom mesec dni prodajalki.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču v sobi št. 1 in pa dne 2. novembra 1909 v Mojstrani pred začetkom dražbe.

C. kr. okrajno sodišče, odd. I.,

v Kranjski gori, dne 9. oktobra 1909.

Cenjenim odjemalcem!

Da vstrežem vsestranskim zahtevam cenjenih svojih odjemalcev odločil sem se, osredotočiti vse svoje delovanje v prostorih na **Marije Terezije cesti št. 1**, kjer obstoji moja trgovina že dolgo vrsto let.

Opustil bom torej **podružnico na Valvazorjevem trgu**, da mi bode tem lažje mogoče obračati vso pozornost na procvit prvoimenovane trgovine.

Prosim torej vse svoje dosedanje in nove odjemalce, da si prilično ogledajo mojo zalogo železa, kovin, traverz, poljedelskih strojev in druge železnine ter mi ob času poverijo svoje cenjene naročbe.

2909

Z odličnim spoštovanjem

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1909.

Fr. Stupica.

Proda se hiša

v večjem trgu na deželi z dobro vpeljano trgovino pod ugodnimi pogoji, ali se da tudi v najem. Naslov pove iz prijaznosti upravništvo »Slovenca«. 2875 3-1

Lepo posestvo

z lastnim ribolovom v Ljubljanci in v Borovnici in jezerom v bližini Ljubljane se prodaja. Več se izve pri upravi »Slovenca«. 2891 3-1

Kroj. pomočnika

za veliko delo sprejme takoj **Ivan Zvezda** krojaški mojster Jesenice. 2893 4-1

Stalno službo

knjigovodje ali korespondenta

v kakem večjem slovenskem podjetju ali zavodu želi sprejeti mlad, vojaščine prosti, oženjen mož, absolvent trgovske šole, ki ima 14letno prakso ter razpolaga z dolgoletnimi prima-spričevali. Vstop mogoč 15. novembra ali 1. decembra t. l. Blagohotne ponudbe pod »Stalno 13227« na upravništvo »Slovenca«. 2912 3-1

Krila za dame

gladka komad . K 1-40
pasasta „ . „ 1-50
po vzorcu „ . „ 1-60

pošilja proti povzetju tovarna za volneno blago **G. WEISSENSTEIN** v Bystrém pri Poličky. 6 kril gre na 5 kg poštni zavoje. Dalje pošilja čisto volnene nogovce par po 90 v. in višje in čisto volnene žoke par po 60 v. in višje. Vzorci na zahtevo, neugajajoče se vzame nazaj. 2913 7-1

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

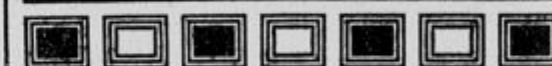
Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar, ul. 7

Dobi
se
posred

Sprejme se učenka

in spretna **prodajalka** v trgovino mešanega blaga **Peter Sitar**, Jesenice, Go-
2890 renjsko. 3-1

OREHE

nove, letošnjega pridelka, mehko lušinate in beloznate kupuje v vsaki množini po dnevnih zanesljivih cenah trvdka

Iv. A. Hartmanna nasled.

Avg. Tomažič

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 2.

Tvrdba priporoča zopet **ugodno priliko** za nakup praznih, izborna ohranjenih, močnih
2792 in trpežnih 10-1

sodov od finega špirta

deloma enkrat rabljeni, deloma popolnoma novi, od 300 do 400 litrov in od 600 do 700 litrov večje množine, po jako nizkih cenah, takoj dobavni.

Podružnice

Spljet, Celovec

- in Trst -

- Delniška glavnica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun, ter je obrestuje po čistih **1/2 %**

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice

Spljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -
- K 300.000. -